

Bruxelles, 6.1.2017
COM(2017) 6 final

2013/0140 (COD)

COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN

**în conformitate cu articolul 294 alineatul (6) din Tratatul privind funcționarea
Uniunii Europene**

privind

poziția Consiliului în primă lectură cu privire la adoptarea unui Regulament privind controalele oficiale și alte activități oficiale efectuate pentru a asigura aplicarea legislației privind alimentele și furajele, a normelor privind sănătatea și bunăstarea animalelor, sănătatea plantelor și produsele de protecție a plantelor, precum și de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 999/2001, (CE) nr. 396/2005, (CE) nr. 1069/2009, (CE) nr. 1107/2009, (UE) nr. 1151/2012, (UE) nr. 652/2014, (UE) 2016/429 și (UE) 2016/2031 ale Parlamentului European și ale Consiliului, a Regulamentelor (CE) nr. 1/2005 și (CE) nr. 1099/2009 ale Consiliului și a Directivelor 98/58/CE, 1999/74/CE, 2007/43/CE, 2008/119/CE și 2008/120/CE ale Consiliului, precum și de abrogare a Regulamentelor (CE) nr. 854/2004 și (CE) nr. 882/2004 ale Parlamentului European și ale Consiliului, a Directivelor 89/608/CEE, 89/662/CEE, 90/425/CEE, 91/496/CEE, 96/23/CE, 96/93/CE și 97/78/CE ale Consiliului, precum și a Deciziei 92/438/CEE a Consiliului

(Regulamentul privind controalele oficiale)

COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN

**în conformitate cu articolul 294 alineatul (6) din Tratatul privind funcționarea
Uniunii Europene**

privind

**poziția Consiliului în primă lectură cu privire la adoptarea unui Regulament privind
controalele oficiale și alte activități oficiale efectuate pentru a asigura aplicarea
legislației privind alimentele și furajele, a normelor privind sănătatea și bunăstarea
animalelor, sănătatea plantelor și produsele de protecție a plantelor, precum și de
modificare a Regulamentelor (CE) nr. 999/2001, (CE) nr. 396/2005, (CE) nr. 1069/2009,
(CE) nr. 1107/2009, (UE) nr. 1151/2012, (UE) nr. 652/2014, (UE) 2016/429 și (UE)
2016/2031 ale Parlamentului European și ale Consiliului, a Regulamentelor (CE) nr.
1/2005 și (CE) nr. 1099/2009 ale Consiliului și a Directivelor 98/58/CE, 1999/74/CE,
2007/43/CE, 2008/119/CE și 2008/120/CE ale Consiliului, precum și de abrogare a
Regulamentelor (CE) nr. 854/2004 și (CE) nr. 882/2004 ale Parlamentului European și
ale Consiliului, a Directivelor 89/608/CEE, 89/662/CEE, 90/425/CEE, 91/496/CEE,
96/23/CE, 96/93/CE și 97/78/CE ale Consiliului, precum și a Deciziei 92/438/CEE a
Consiliului
(Regulamentul privind controalele oficiale)**

1. CONTEXT

Data transmiterii propunerii către Parlamentul European și Consiliu [document COM(2013) 265 final – 2013/0140 COD]: 6 mai 2013.

Data avizului Comitetului Economic și Social European: 16-17 octombrie 2013

Data avizului Comitetului Regiunilor: 29 noiembrie 2013

Data poziției Parlamentului European în primă lectură: 15 aprilie 2014

Data transmiterii propunerii modificate: *

Data adoptării poziției Consiliului: 19 decembrie 2016

- * Ținând cont de evoluțiile apărute în cadrul discuțiilor informale dintre Consiliu și Parlamentul European în urma primei lecturi a Parlamentului, Comisia nu a elaborat o propunere modificată, dar și-a exprimat punctul de vedere cu privire la amendamentele Parlamentului în cadrul documentului „Communication de la Commission sur les suites données aux avis et résolutions adoptés par le Parlement européen lors de la session d’avril 2014” [documentul SP (2014) 471], trimis Parlamentului European la 9 iulie 2014.

2. **OBIECTIVUL PROPUNERII COMISIEI**

Obiectivul propunerii este de a moderniza și a spori eficacitatea și eficiența sistemului de controale oficiale din statele membre. Obiectivul controalelor oficiale este de a asigura, de-a lungul lanțului agroalimentar, standarde înalte de siguranță și de calitate care să fie puse în aplicare în mod consecvent și să răspundă așteptărilor partenerilor comerciali ai UE.

Propunerea înlocuiește actualul Regulament privind controalele oficiale din 2004. Aceasta extinde domeniul de aplicare a controalelor pentru a cuprinde sănătatea plantelor și subprodusele de origine animală care, până la această dată, au fost reglementate în principal de norme sectoriale, pentru a oferi o abordare mai coerentă și mai cuprinzătoare privind controalele oficiale de-a lungul întregului lanț agroalimentar.

Propunerea aplică abordarea bazată pe riscuri în cazul controalelor oficiale. De asemenea, scopul său este de a reduce sarcinile administrative și de reglementare ale autorităților și ale operatorilor economici. În mod specific, propunerea abordează deficiențele din sistemul de controale oficiale în ceea ce privește reziduurile de medicamente veterinare din animale și din produsele de origine animală. Aceasta îmbunătățește mecanismul de asistență și cooperare administrativă dintre autoritățile de control naționale pentru a asigura o abordare mai eficientă a cazurilor de neconformitate de la nivel transfrontalier. Se păstrează cerințele de acreditare la standardele ISO pentru laboratoarele oficiale. Cu toate acestea, sunt prevăzute măsuri tranzitorii și derogări temporare sau permanente, după caz.

Propunerea prevede un set de norme comune pentru toate activitățile de control care trebuie efectuate la frontierele UE asupra animalelor și mărfurilor care provin din țări din afara UE și care necesită o atenție sporită pentru asigurarea protecției sănătății. Prin aceasta, se va elimina fragmentarea normelor actuale, reducând astfel dificultatea de a aplica sistemul de control atât pentru autorități, cât și pentru întreprinderi. Chiar dacă se vor efectua în mod sistematic controale ale documentelor în privința animalelor și mărfurilor care trebuie să fie supuse verificărilor la posturile de inspecție la frontieră, vor exista criterii comune care să garanteze efectuarea controalelor de identitate și fizice cu o frecvență care să reflecte riscul prezentat de animalele sau de mărfurile respective.

Normele privind transparența sporită au drept scop creșterea gradului de răspundere a autorităților competente față de consumatori și de întreprinderi cu privire la modul în care se aplică normele privind lanțul agroalimentar și în care se asigură respectarea acestora.

Noua cerință care prevede obligația autorităților naționale de aplicare a legii de a efectua, de asemenea, controale periodice și inopinate în vederea detectării practicilor frauduloase din cadrul lanțului agroalimentar, precum și sancțiunile financiare mai aspre pentru comportamentele frauduloase, reprezintă un important pas înainte în ceea ce privește combaterea fraudei din domeniul alimentar și promovarea concurenței echitabile între întreprinderi.

Propunerea are la bază sistemul actual al taxelor obligatorii aferente controalelor oficiale în vederea alocării unor resurse adecvate pentru sistemele de control naționale, ținându-se totodată cont de interesele întreprinderilor mici.

Propunerea cuprinde o serie de competențe acordate Comisiei pentru a adopta acte delegate sau de punere în aplicare în vederea completării sau a specificării unor

cerințe în materie de control și de asigurare a respectării legislației în anumite domenii cheie din cadrul lanțului agroalimentar. Aceasta va permite introducerea unor măsuri specifice de asigurare a respectării legii, inclusiv în ceea ce privește frecvența minimă a controalelor, în cazul în care acest lucru este justificat de pericolele sau de riscurile specifice dintr-un anumit sector. În același timp, competențele acordate vor permite Comisiei să adapteze anumite elemente ale sistemului de controale din sectoarele respective în cazul în care condițiile se vor schimba în timp.

3. OBSERVAȚII REFERITOARE LA POZIȚIA CONSILIULUI

3.1 Observații generale

Propunerea Comisiei a fost transmisă Parlamentului European și Consiliului la 6 mai 2013. La 15 aprilie 2014, Parlamentul European a adoptat poziția sa în prima lectură, prin care sprijină principalele obiective ale propunerii Comisiei. În special, Parlamentul a convenit că este necesar să se adopte o abordare mai integrată în materie de controale oficiale, pentru a elimina fragmentarea și suprapunerea normelor, precum și să se instituie controale în funcție de riscuri. De asemenea, Parlamentul a convenit că este necesar să se asigure finanțarea adecvată a controalelor oficiale și că trebuie făcut public modul de calculare a taxelor.

În legătură cu sectorul ecologic, Parlamentul European a sprijinit abordarea Comisiei de a se acorda Comisiei, prin Regulamentul privind controalele oficiale, competențe de adoptare a unor norme în materie de control care să vizeze în mod specific sectorul ecologic. Această abordare nu a fost reflectată în abordarea generală a Consiliului, care a eliminat competențele și a introdus un număr semnificativ de reguli specifice (și de competențe aferente) în propunerea privind sectorul ecologic. Pentru a facilita acordul colegiuitorilor și după o examinare atentă pentru a se asigura faptul că eficacitatea controalelor nu ar urma să fie compromisă, Comisia a acceptat un număr mai redus de competențe în Regulamentul privind controalele oficiale pentru sectorul ecologic.

Poziția Parlamentului European a inclus 319 amendamente la propunerea inițială a Comisiei.

Nu a fost prezentată nicio propunere modificată a Comisiei. În documentul „Communication de la Commission sur les suites données aux avis et résolutions adoptés par le Parlement européen lors de la session d’avril 2014” [documentul SP (2014) 471], transmis Parlamentului European la 9 iulie 2016, Comisia a indicat că ar putea accepta în întregime, parțial, în principiu sau sub rezerva rescrierii a 129 dintre cele 319 amendamente, deoarece consideră că aceste amendamente ar putea să clarifice sau să îmbunătățească propunerea Comisiei și că sunt în concordanță cu obiectivele sale generale.

În urma adoptării poziției în primă lectură a Parlamentului European, discuțiile informale au continuat între delegațiile Parlamentului European, Președinția Consiliului și Comisie, în vederea încheierii unui acord în etapa poziției comune („acord timpuriu în a doua lectură”).

Aceste discuții au fost încununate de succes și sunt reflectate în poziția comună a Consiliului, care a fost adoptată la 19 decembrie 2016 cu majoritate

calificată. Comisia consideră că poziția comună a Consiliului reflectă obiectivele inițiale ale propunerii Comisiei și ține seama de multe dintre preocupările exprimate de Parlamentul European. Deși cu privire la anumite elemente poziția comună diferă de propunerea inițială a Comisiei, aceasta consideră că poziția comună reprezintă un compromis bine echilibrat și este mulțumită de faptul că ea acoperă toate aspectele considerate esențiale de către Comisie atunci când a adoptat propunerea sa.

3.2 Amendamente ale Parlamentului European acceptate de Comisie și încorporate în totalitate, parțial sau în principiu în poziția în primă lectură a Consiliului

Protecția consumatorilor împotriva inducerii în eroare în legătură cu natura și calitatea alimentelor. Parlamentul European a introdus un amendament care impune autorităților de aplicare a legii să țină cont de probabilitatea inducerii în eroare a consumatorilor în legătură cu natura, identitatea și proprietățile alimentelor, atunci când desfășoară controale bazate pe riscuri. Amendamentul a fost acceptabil pentru Comisie și Consiliu, deoarece este în concordanță cu obiectivul general de a aborda în mod eficace încălcarea normelor care se realizează prin practici frauduloase sau înșelătoare.

Centrele europene de referință pentru autenticitatea și integritatea lanțului agroalimentar. Parlamentul European a propus înființarea unor centre europene de referință pentru autenticitatea și integritatea lanțului agroalimentar. Aceste centre ar trebui să ajute Comisia și statele membre să prevină, să detecteze și să combată fraudă legată de lanțul agroalimentar, prin furnizarea de cunoștințe de specialitate și de analize specifice. Această propunere a fost acceptată de către Comisie și Consiliu.

Protecția avertizorilor. Parlamentul European a introdus un amendament al cărui scop este de a proteja persoanele care raportează posibile cazuri de încălcare. În special, statele membre ar fi obligate să instituie mecanisme eficace pentru a-i proteja pe avertizori împotriva represaliilor, a discriminării sau a altor tratamente inechitabile. Acest amendament a fost acceptat de către Comisie și Consiliu.

Centrele europene de referință pentru bunăstarea animalelor propuse de către Comisie. Parlamentul European a introdus un amendament care vizează să facă din înființarea unor astfel de centre o obligație legală. Mai mult, Parlamentul a propus ca centrele să acorde asistență științifică coordonată atât autorităților competente, cât și părților interesate relevante. Această propunere a fost acceptabilă pentru Comisie și Consiliu, deoarece dovezile adunate de către Comisie în urma activității de cercetare și a studiilor indică necesitatea înființării unor astfel de centre de referință.

3.3 Amendamente ale Parlamentului European respinse de Comisie și încorporate în totalitate, parțial sau în principiu în poziția în primă lectură a Consiliului

Eliminarea materialului de reproducere a plantelor din domeniul de aplicare. Parlamentul European a propus eliminarea din domeniul de aplicare al regulamentului a controalelor oficiale asupra normelor privind materialul de reproducere a plantelor. Comisia ar fi preferat să le includă în domeniul de aplicare pentru a permite o abordare mai integrată a controalelor oficiale și

armonizarea normelor în materie de control din acest sector în toate statele membre. Consiliul a susținut însă amendamentul Parlamentului European. În spiritul compromisului, Comisia acceptă poziția Consiliului.

3.4 Amendamente ale Parlamentului European acceptate de Comisie integral, parțial sau în principiu, dar care nu au fost încorporate în poziția în primă lectură a Consiliului

Controale oficiale privind standardele de comercializare a produselor agricole Comisia a acceptat amendamentul Parlamentului European privind extinderea domeniului de aplicare al propunerii pentru a include standardele și normele de comercializare a produselor agricole, astfel cum sunt reglementate de dispozițiile Regulamentului (UE) nr. 1308/2013. Acest amendament nu a fost pe deplin acceptabil pentru Consiliu, ceea ce a condus la un compromis prin care domeniul de aplicare al Regulamentului privind controalele oficiale ar urma să cuprindă verificările efectuate în conformitate cu legislația privind standardele de comercializare și care identifică eventualele practici frauduloase sau înșelătoare. Comisia poate fi de acord cu poziția Consiliului, deoarece acestor produse ar urma să li se aplice un număr semnificativ de norme consolidate în materie de controale oficiale, care vizează identificarea și descurajarea practicilor frauduloase.

Sanțiuni financiare aplicabile în cazul practicilor frauduloase sau înșelătoare, care trebuie stabilite la un quantum cel puțin dublu față de valoarea avantajului economic urmărit de autorul acestor practici. Comisia a acceptat amendamentul Parlamentului European privind introducerea unor sanțiuni financiare mai aspre pentru comportamentele frauduloase. Poziția Consiliului a avut ca rezultat un compromis potrivit căruia sanțiunile financiare trebuie să reflecte avantajul economic sau un procent din cifra de afaceri a operatorului. Această poziție s-a bazat pe considerentul că ar fi extrem de dificil să se calculeze cu exactitate avantajul economic urmărit. Comisia poate fi de acord cu poziția Consiliului, deoarece compromisul are ca efect tot impunerea unor reguli mai stricte privind sanțiunile financiare, cu scopul de a descuraja mai cu mai multă eficacitate practicile frauduloase sau înșelătoare.

3.5 Amendamente ale Parlamentului European respinse de Comisie și neîncorporate în poziția în primă lectură a Consiliului

Eliminarea normelor privind taxele obligatorii aferente controalelor oficiale. Parlamentul European a introdus amendamente care au respins taxele obligatorii, lăsând aplicarea acestora la discreția statelor membre. Parlamentul European a respins, de asemenea, scutirea microîntreprinderilor de la plata taxelor obligatorii. Amendamentele au fost respinse de către Comisie deoarece acestea ar fi împotriva obiectivului Comisiei de a asigura o finanțare durabilă a autorităților de control și participarea mai echitabilă a operatorilor la finanțarea sistemului de control. Amendamentele au fost respinse și de către Consiliu, acesta solicitând în schimb, în poziția sa, impunerea unor taxe obligatorii în sectoare în care, din cauza riscurilor, sunt necesare controale mai solicitante sub aspectul resurselor, spre exemplu în abatoare și în ceea ce privește importurile. Mai mult decât atât, poziția Consiliului permite statelor membre să țină cont de interesele întreprinderilor mici de a reduce taxele. Comisia poate accepta poziția Consiliului, deoarece s-ar genera un flux durabil de resurse financiare în sectoarele din cadrul lanțului agroalimentar în care este cel mai

mult nevoie de controale și în care riscul de denaturare a pieței în absența taxelor obligatorii este mai mare. De asemenea, normele propuse de către Comisie cu privire la transparența taxelor au fost în mare parte păstrate. Aceste norme ar promova în continuare o consecvență mai mare în implementarea taxelor în întreaga UE.

Prezența permanentă a unui medic veterinar oficial. Parlamentul European a propus să se impună prezența permanentă a unui medic veterinar oficial în timpul inspecțiilor ante-mortem și post-mortem. Mai mult, acesta a propus ca posibilitatea de a implica personalul abatoarelor în controalele oficiale, sub supravegherea unui medic veterinar oficial, să fie limitată la păsările de curte și la lagomorfe. Comisia a respins aceste amendamente, deoarece acestea ar compromite obiectivul de a permite – fără a reduce nivelul de siguranță a alimentelor – o utilizare mai eficientă a resurselor de control și reducerea sarcinii autorităților competente. Pe baza unui raționament similar, Consiliul a respins, de asemenea, majoritatea acestor amendamente. Conform poziției Consiliului, condițiile privind flexibilitatea vor fi stabilite prin acte delegate și de punere în aplicare.

Canalizarea obligatorie și controalele oficiale sistematice asupra „alimentelor care conțin produse de origine animală” care intră în Uniune. Parlamentul European a propus ca „alimentele care conțin produse de origine animală” să fie adăugate, ca o categorie aparte, la categoriile de mărfuri supuse controalelor sistematice obligatorii la posturile de inspecție la frontieră. Comisia a respins acest amendament, deoarece nu toate „alimentele care conțin produse de origine animală” prezintă un grad de risc care impune canalizarea și controlarea sistematică a acestora la posturile de inspecție la frontieră. Consiliul a respins, de asemenea, aceste amendamente întrucât ar fi disproporționate și ar perturba în mod inutil schimburile comerciale.

Controale veterinare asupra tuturor produselor de origine animală la frontieră. Parlamentul European a introdus amendamente care prevăd obligativitatea efectuării de controale fizice de către un medic veterinar oficial asupra animalelor și a tuturor produselor de origine animală care intră în Uniune. Comisia a respins aceste amendamente, deoarece controalele fizice asupra anumitor produse de origine animală, cum ar fi laptele praf și carnea conservată, nu necesită neapărat o expertiză veterinară. Mai mult, aceste amendamente ar fi în neconcordanță cu unul dintre obiectivele de bază ale propunerii, și anume acela de a permite utilizarea mai eficientă a resurselor de control. Pe baza unui raționament similar, Consiliul a respins, la rândul său, aceste amendamente prezentate de Parlamentul European. Poziția de compromis a Consiliului impune medicilor veterinari oficiali să efectueze controale fizice asupra transporturilor de animale și asupra transporturilor de carne și de organe comestibile. Comisia poate accepta compromisul deoarece, chiar dacă este mai descriptiv decât propunerea Comisiei, permite o alocare mai eficientă a resurselor veterinare.

3.6 Dispoziții noi introduse de Consiliu

În ceea ce privește finanțarea controalelor oficiale, Consiliul a adus modificări semnificative față de propunerea Comisiei, introducând practic un regim de taxe obligatorii similar cu cel actual. Comisia poate accepta poziția Consiliului (așa cum s-a explicat anterior), deoarece aceasta ar asigura sustenabilitatea

financiară pe termen lung în cazul controalelor oficiale care sunt cele mai solicitante sub aspectul resurselor. Mai mult, normele privind transparența taxelor referitoare la calcularea acestora au fost păstrate, în esență, astfel cum au fost propuse de către Comisie. În plus, Consiliul a introdus multe modificări care dezvoltă în continuare alte obiective cheie ale propunerii, cum ar fi obligația statelor membre de a facilita cooperarea dintre autoritățile competente și autoritățile de aplicare a legii, procurori și autoritățile judiciare.

Dispozițiile prezentate în continuare se adaugă la domeniul de aplicare și la cerințele propunerii.

Derogări în ceea ce privește verificarea cărnii la anumite specii. Consiliul a adăugat competența Comisiei de a prevedea derogări specifice de la normele privind verificarea cărnii în cazul renilor (*Rangifer tarandus tarandus*) și al unor specii de păsări [potârnichea de tundră (*Lagopus lagopus*) și ierunca alpină (*Lagopus mutus*)] pentru a permite perpetuarea unor vechi obiceiuri locale și tradiționale din anumite părți ale Uniunii. Deoarece derogarea poate fi permisă doar cu condiția să nu afecteze îndeplinirea obiectivelor regulamentului în cauză, Comisia poate accepta această dispoziție în spiritul compromisului.

Derogări în ceea ce privește controalele la frontieră privind buștenii neprelucrați și rumegușul și așchiile de lemn. Consiliul a adăugat competența Comisiei de a stabili cazurile și condițiile în care posturile de inspecție la frontieră desemnate pentru importurile de bușteni neprelucrați și de rumeguș și așchii de lemn pot fi scutite de anumite cerințe, spre exemplu în ceea ce privește localurile, instalațiile și echipamentele. Comisia poate accepta această dispoziție, întrucât trebuie să se țină seama de necesitățile autorităților competente însărcinate cu controalele oficiale care își desfășoară activitatea în contextul unor constrângeri geografice specifice, asigurându-se totodată desfășurarea adecvată a controalelor.

4. CONCLUZIE

Comisia consideră că poziția comună adoptată de Consiliu cu majoritate calificată reflectă obiectivele inițiale ale propunerii Comisiei și ține seama de multe dintre preocupările exprimate de Parlamentul European. Deși, în privința anumitor elemente, poziția comună diferă de propunerea sa inițială, Comisia consideră că poziția comună reprezintă un compromis bine echilibrat și este mulțumită de faptul că ea acoperă toate aspectele considerate esențiale de către Comisie în momentul adoptării propunerii sale.

Din motivele evidențiate anterior, Comisia sprijină poziția comună adoptată la 19 decembrie 2016.